

عنوان مقاله:

بررسی سیر تحولات فضا و هندسه در معماری مسجد جامع اصفهان مبتنی بر مبانی حکمت هنر اسلامی

محل انتشار:

فصلنامه معماری شناسی، دوره 5، شماره 25 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

فاطمه نفر - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

راضیه لیب زاده - استادیار، عضو هیئت علمی دانشکده ی هنر و معماری، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

از دغدغه های امروز در حوزه ی معماری این مسئله است که برخی از ساختمان های معاصر، تاثیرگذاری کمتری روی مخاطب دارند. گویا تنها ساختاری تشکیل شده از مصالح هستند، زیرا این بناها در هدف آبادانی و مراقبت از محیط زندگی بشر موفق عمل نکرده اند. معماری به عنوان شناسنامه ای از افکار، پیشرفت و تاثیرات محیطی است که باید به زیر مجموعه های سازنده ی آن توجه گردد. با نظرات متعددی که امروزه در بخش حکمت نظری و عملی وجود دارد، تعریف از معماری دچار نقص هایی شده است. هدف از این پژوهش پرداختن به تعریف کاملی از معماری در ابعاد مادی و معنوی لایه های وجودی انسان و نیازهای او بود و می توان فضا و هندسه را بستری برای پاسخ گویی به نیازها دانست که با نمودار پنج مرحله ای خلق آثار بر اساس حکمت اسلامی روند رسیدن به این مهم پایه ریزی شده است. در این مقاله با بهره گیری از روش تحلیل محتوا و مصداق پژوهی با استفاده از ابزار کتابخانه ای، هندسه ی مسجد جامع اصفهان را بعنوان نمونه ای موفق در حفظ ارتباط موثر میان بنا و مخاطب مورد بررسی قرار گرفته است تا نمایانگر تعریف جامعی از معماری و هندسه ی ادراکی توسط چهار لایه ی وجودی انسان باشد و نمودی از بکارگیری مبانی صحیح حکمت هنر اسلامی به عنوان یکی از غنی ترین هنرهای کشورمان به احیای میراث بی نظیر از پیشینیان خود رسیده شود. توجه به این امر سبب می شود تا مسائل معماری معاصر را تحلیل کرده و به طور بنیادین به حل آن ها پرداخته شود. معماری اصیل ایرانی به روح و حالات ماورایی آفرینش بها داده و در رساندن هستی به کیمیای وحدت به مثابه رمز جاودانگی تلاش کرده است. با رویکردهای پایه ای می توان تاثیر این وحدت روح را جاودانه ساخت. سرانجام نشان داده شد که در مسجد جامع اصفهان، با استفاده ی درست از هندسه می توان رموز ماورایی را که در قلب و روح انسان نیز سرچشمه دارد رمز پردازی نمود و به سبب تعقل و رمزگشایی مخاطب به تاثیرگذاری آن در نسل های مختلف امیدوار بود، زیرا هر چه در دنیا در حال تغییر باشد «روح» وحدت، اصالت و پاکی خود را در بدو ورود حفظ کرده و آماده ی پذیرش درستی ها و سیر حالات آفاقی و در درجات بالاتر انفسی است.

کلمات کلیدی:

معماری، فضا، هندسه، مسجد جامع اصفهان، حکمت اسلامی، ایران.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1681032>

